

Nyárádköszvényes kapufaragói II. Nagy László

Az Örökségünk 2001. évi első számában Kajcsa Jakab (1892–1970) kapufaragó néhány munkáját mutattuk be. Nyárádköszvényes másik nagy faragómestere Nagy László volt (1901–1984). Először bevéselt, karcolt, csak egyszerű mintákkal díszített kapukat készített (búzakalász, nap, virágmotívumok). Majd egy egyéni, a naiv művészekre jellemző stílust alakított ki: Kajcsa Jakabhoz hasonlóan a karcolás helyett a mély bevéséssel igen markánsan kidomborította az ábrázolásokat. A díszítendő felületeket általában vízszintes bevágásokkal vagy motívumokkal mezőkre osztotta, majd ezekben életjeleneteket, embereket, állatokat, foglalkozásokat vésett. Alakjai, jelenetei életszerűek, mozgás, tevékenység közben ábrázolja az embereket. Ő is megtartotta a búzakalász, virág- és szőlőmotívumokat.

Sok faragott gyalogkapuja mellett három nagyobb méretű alkotása ismert: Szovátán a vasúti híd alatti kapu, Nyárádköszvényesen a kultúrotthon oszlopait díszítő faragványai, továbbá a helybeli katolikus templom paplak felőli kapuja. Ez utóbbit 1983-ban faragta. A szemöldökgerenda bal oldalán a JÖJJETEK IMÁDJUK AZ URAT, a jobb oldalán a MÁRIA JÓ ÉDESANYÁNK felirat áll, középen pedig az IHS monogram. A kapulábak

A nyárádköszvényesi katolikus templom paplak felőli kapuja

külső és belső széleit egy rózsafüzér díszíti: pontosan annyi szem számlálható meg, ahány szemből áll a rózsafüzér, a szemekbe a mester belevészte annak az imának a kezdőbetűjét is, amelyet annál a szemnél imádkozni kell (M = Miatyánk..., U = Üdvözlégy, Mária...).

A jobb oldali kapuszár díszítése: búza/virágbimbó mező fölött hold, alatta a Mária szívét átjáró hét tör, majd a MÁRIA monogram két csillag és két virágbimbó között. Ez alatt az ISTENEM felirat, majd ostya kehelylyel, szőlőfürtök között.

A bal oldali kapuszáron fentről lefele a következők kaptak helyet: fenyőfák között nap, majd négy bibliai személyiség nevének kezdőbetűit (négy J betű) tartalmazó kazetta. (Sajnos nem ismert, mely bibliai szereplőkre utal. Az Ószövetségből lehetnek próféták: Jónás, Jeremiás, illetve Józsué és Jób. Az Újszövetségből János és Jakab apostolok.) Továbbá Krisztus szívét láthatjuk, az azt átszűrő lándzsát és a kicsorduló vért, amelyet felfog egy kehely. Alatta JÉZUSOM felirat, majd ostya és kehely.

Nagy László a nyárádköszvényesi kultúrotthon két külső oszlopát is díszítette, két deszkára faragva rá az általa hallott és megélt változásokat. A bal oldali oszlop XIX. SZÁZAD felirattal életképeket: vadászatot, fonót, aratást sarlóval, cséplést cséphadaróval, favágást ábrázol. A jobb oldali oszlopon XX. SZÁZAD ELEJE felirattal a végbement hatalmas változásokat láttatja: a ló vontatta cséplőgépet felváltja a „tüzes” (gőznyomású) cséplőgép, megépítik a Nyárád menti kisvasutat, megjelenik a kerékpár. A nyárádköszvényesi borfogyasztásra két mulató ember nótája emlékeztet: JÓ BOR, JÓ EGÉSZSÉG.

Nagy László tehetségére jellemző, hogy Bandi Dezső ismert néprajzkutató tőle rendelt faragott bútorokat. Tudomásunk van arról, hogy idős korában egy önéletrajzot készített, amely sajnos elveszett.

László Árpád

